

Půjčky v podnikání: Kdo, komu, za kolik?

Úroky: Zákonné, nebo smluvní?

Úroky stanovuje buď zákon, nebo smlouva. Smluvní úrok má přednost před zákonným úrokem.

Příklad 1:

Sjednali jste obchodní smlouvu, kde je smluvní úrok. Ten má přednost před zákonným úrokem.

Příklad 2:

Odebíráte služby a na faktuře máte standardně uvedenou splatnost. Pokud se s platbou opozdíte, může vám dodavatel po splatnosti účtovat zákonné úroky.

Zákonný úrok stanovuje zákon č. 351/2013 Sb. (bit.ly/zakonny_urok) ve výši repo sazby ČNB plus 8 %. Aktuálně (leden 2025) je repo sazba 4 %. $4 + 8 \% = 12 \% \text{ ročně}$. Pokud dlužíte jeden měsíc, počítejte s 1/12 ročního úroku.

Úrok vám naskakuje, i když se **zpozdlíte s platbou DPH**. Po 5 dnech od lhůty pro zaplacení se počítá podle zákonného úroku, tedy aktuálně 12 % ročně. Na finančním úřadě můžete požádat o prominutí úroku.

> Pozor!

Správce daně vás nemusí informovat, že jste se zpozdlili a že vám nabíhá úrok. Úroky najdete v aplikaci Moje daně (bit.ly/moje_dane).

Společník půjčuje své s. r. o.

Společnost a její společník si mohou půjčovat s **úrokem i bez**. Setkáte se i s termínem zápůjčka. Doporučujeme **písemně uzavřít smlouvu o zápůjčce**, i když to není povinné.

Společník je tzv. spojená osoba. To znamená, že majetkový prospěch u bezúročné půjčky je **předmětem daně z příjmů**. Pokud se ale obvyklý úrok vejde do 100 000 Kč, danit nemusíte.

> Dobré vědět:

Pokud půjčujete své společnosti s úrokem, je pro společnost daňovým nákladem jen obvyklý úrok.

Co je to obvyklý úrok?

Úrok běžný v daný rok. Obvyklý úrok zákon ani Česká národní banka nestanovují přesně. Vycházet můžete ze statistik ČNB (bit.ly/Statistika_CNB).

Příklad 1:

Váš kamarád půjčí do vaší firmy peníze bezúročně. Jde o majetkový prospěch, musí tak nad 100 000 Kč obvyklého úroku zdanit a uvést v daňovém přiznání, řádek 30. Pokud však peníze sloužily k podnikání vaší firmy, může si základ daně opět snížit na řádku 112.

Příklad 2:

Jste společník a půjčujete své společnosti bezúročně na rozšíření provozu. Chcete investovat – sledujete jiný cíl. Chcete, aby se vaší firmě dařilo a měla do budoucna zisk. Je možné tedy půjčit firmě bezúročně.

Příklad 3:

Příklad 3: Jste společník a půjčujete své společnosti 1 000 000 Kč. Obvyklý úrok byl v loňském roce (2023) 15 % = 150 000 Kč. Sjednali jste si ve smlouvě úrok 30 % (tedy 300 000 Kč). V rámci účetnictví firmy do nákladů na účet 562 uvedete náklad 300 000 Kč. Jelikož jste spojená osoba a obvyklý úrok roku 2023 je 15 %, v nákladech firmy bude sice 300 000 Kč, ale do daňových nákladů uvedete pouze 150 000 Kč. 150 000 Kč vyloučíte na řádku 40 a zvednete o to základ daně.

Příklad 4:

Půjčujete své firmě 1 000 000 Kč, obvyklý úrok byl v roce 2023 15 % (150 000 Kč). Vy jste si smluvně určili 2,5 % (25 000 Kč). Smluvní úrok je nižší než obvyklý, do nákladů firmy proto účtujete 25 000 Kč a nedaňový náklad je 0 Kč.